

Anakonda zielona

Anakonda zielona

Eunectes murinus^[1]

(Linnaeus, 1758)

Systematyka

Domena eukarionty

Królestwo zwierzęta

Typ strunowce

Podtyp kręgowce

Gromada gady

Rząd łuskanonośne

Podrząd węże

Rodzina dusicielowate

Podrodzina boa

Rodzaj *Eunectes*

Gatunek anakonda zielona

Synonimy

- *Boa murina* Linnaeus, 1758^[2]
- *Boa scytale* Linnaeus, 1758^[2]
- *Boa gigas* Latreille, 1802^[2]
- *Boa aboma* Daudin, 1803^[2]
- *Boa anacondo* Daudin, 1803^[2]
- *Boa aquatica* Wied-Neuwied, 1823^[2]
- *Eunectes barbouri* Dunn & Conant 1936^[2]
- *Eunectes murina* — Ihering, 1911

- *Eunectes akayima* Rivas, De La Quintana, Mancuso, Pacheco, Rivas, Mariotto, Salazar-Valenzuela, Baihua, Baihua, Burghardt, Vonk, Hernandez, García-Pérez, Fry & Corey-Rivas, 2024^[3]

Kategoria zagrożenia (CKGZ)^[4]

najmniejszej troski

Zasięg występowania

Anakonda zielona (*Eunectes murinus*) – gatunek węża z podrodziny boa (Boinae) w rodzinie dusicielowatych (Boidae), znany także jako **anakonda olbrzymia**. Jeden z największych węży na świecie, ale nie najdłuższy. Jest szeroko rozprzestrzeniony w północnej połowie Ameryki Południowej.

Systematyka

Anakondę zieloną po raz pierwszy została opisana naukowo 1758 przez Linneusz pod nazwą *Boa murina*, z wskazaniem lokalizacji typowej „Ameryka”. Rodzaj *Eunectes* został utworzony 1830 roku przez niemieckiego ornitologa i herpetologa Johanna Georga Waglera, a anakonda zielona została do niego włączona jako gatunek typowy^[5].

W przeszłości rozróżniano dwa podgatunki anakondy zielonej: *Eunectes murinus murinus* (Linnaeus) i *Eunectes murinus gigas* (Latrielle). Te nazwy zostały utworzone przez Emmetta Dunna i Rogera Conanta w 1936^[5]. Ostatecznie gatunek jest uznawany za monotypowy, a (po prześledzeniu historii typów noszonych nazw) jako typowa lokalizacja wskazany jest Trynidad^[6].

Etymologia

Nazwa rodzajowa *Eunectes* pochodzi od greckich słów: *Eu* („dobry”) i *nectes* („pływak”). Epitet gatunkowy *murina* (obecnie *murinus*) pochodzi z łaciny i oznacza kolor „mysioszary”, co prawdopodobnie stanowi odniesienie do ubarwienia wyściółki jamy ustnej anakond (która jest zazwyczaj jasnoszara do ciemnoszarej) lub do wybarwienia ciała niektórych anakond^[5].

Zasięg występowania

Wąż ten zamieszkuje głównie dorzecza Amazonki i Orinoko (występuje na terenie prawie całej Brazylii, Kolumbii i Wenezueli, jak również w rejonie Gujana, na Trynidadzie, we wschodnim Peru i Ekwadorze, północnej Boliwii i Paragwaju)^{[2][4]}.

Charakterystyka

Ciało anakondy zielonej ma na wierzchu barwę oliwkowozieloną z okrągłymi czarnymi lub ciemnobrązowymi plamkami^{[7][8]}, a na brzuchu żółtą z czarnymi kratkami. Za oczami widoczny jest jeden czerwony i jeden czarny pasek. Ta cecha ułatwia odróżnienie tego gatunku od innych anakond^[7].

Według „Wisconsin Herpetological Association” anakondy mogą osiągać nawet 250 kg masy ciała^{[9][a]}, ale autorzy publikacji „Observations on the Natural History of the green anaconda (*Eunectes murinus*, Linnaeus, 1758) from the Venezuelan Llanos” (C. Amorós, R. Manrique, 2008) zauważali, że rekordowa masa ciała anakondy odnotowana w 2004 w Księdze Rekordów Guinnessa dotyczyła pomiaru 227 kg^[7]. „Mały słownik zoologiczny. Gady i płazy” określa długość zwierzęcia na 9 m, wyjątkowo – do 10 m^[8], ale Księga Rekordów Guinnessa z 2004 roku podaje całkowitą długość 8,45 m^[7], a Head i współpracownicy (2009) wskazali, że najdłuższa zmierzona anakonda, której pomiar jest weryfikowalny, mierzyła ok. 7 m długości^[11]. Stosunkowo często opisywane bardzo długie wymiary zabitych anakond (np. 12 czy 14 m) mogły dotyczyć wypreparowanych skór tych zwierząt, które po oddzieleniu od ciała, zasoleniu i rozciagnięciu, mogą zwiększyć długość nawet o 30% w stosunku do faktycznej długości danego węża^[7].

Informację o weryfikowalnych długościach ciała anakond zielonych przynosi publikacja Alfonso-Rojas *et al* (2025), i wskazuje, że średnią długość ciała tych zwierząt wynosi 4–5 m, przy weryfikowalnych maksymalnych długościach od 6 m do 7,2 m. Anakonda zielona jest największym gatunkiem z rodzaju *Eunectes*^[12].

Potrafi pływać z szybkością 20 km/godz. i trwać w zanurzeniu 20 min^[13].

Pożywienie i polowanie

Anakondy czają się na zdobycz w wodzie lub jej pobliżu, po czym znienacka atakują. Ściskając silnymi mięśniami, doprowadzają do zatrzymania krążenia krwi: gdy zwierzę próbuje się wyrwać lub złapać oddech, wąż zaciska sploty silniej. Po zabiciu połykają zdobycz w całości, zaczynając od głowy. Po obfitym posiłku anakonda nie czuje głodu przez kilka tygodni, a bez szkody dla zdrowia może nie jeść przez wiele miesięcy.

Rozród

Przed okresem godów węże te zapadają w sen zimowy. Choć de facto w tej części świata zima nie występuje, podczas grudnia i stycznia opady są nieco mniejsze i anakondy chowają się do głębokich jezior, gdzie czerpią powietrze z wielkich pęcherzy powietrza. Samice odizolowane od samców mogą rozmnażać się partenogenetycznie^[14]. Samica rodzi mioty liczące przeciętnie 20-40 osobników, choć naukowcy odnotowali mioty składające się nawet 82 młodych^[15].

Uwagi

- a. Publikacja „Body sizes and diversification rates of lizards, snakes, amphisbaenians and the tuatara” (Feldman i in., 2015) podaje nawet maksymalną masę ciała 345 kg^[10].

Przypisy

1. *Eunectes murinus* (https://www.itis.gov/servlet/SingleRpt/SingleRpt?search_topic=TSN&search_value=634802), [w:] Integrated Taxonomic Information System (ang.).
2. P. Uetz & J. Hallermann, *Eunectes murinus* (<https://reptile-database.reptarium.cz/species?genus=Eunectes&species=murinus>), [w:] The Reptile Database [online] [dostęp 2025-06-10] (ang.).
3. Jesús A. Rivas i inni, *Disentangling the Anacondas: Revealing a New Green Species and Rethinking Yellows*, „Diversity”, 16 (2), 2024, s. 127, DOI: [10.3390/d16020127](https://dx.doi.org/10.3390/d16020127) (<https://dx.doi.org/10.3390/d16020127>) (ang.).
4. *Eunectes murinus* (<https://www.iucnredlist.org/details/44580041/0>), [w:] The IUCN Red List of Threatened Species (ang.).
5. Pete Strimple. *The green anaconda, Eunectes murinus (Linnaeus)* (<https://web.archive.org/web/20250223220704/https://www.snakesociety.nl/jaargangen/1993e/Litteratura%20Serpentium%2013-2%20046-050%20Strimple,%20The%20green%20anaconda%20Eunectes%20murinus.pdf>). „Litteratura Serpentium”. 13 (2), s. 46, 1993. European Snake Society. ISSN 0926-3527 (<http://worldcat.org/issn/0926-3527>). (ang.).
6. Wolfgang Wüster, Hinrich Kaiser, Marinus S Hoogmoed, Luis M P Ceríaco, Lutz Dirksen, Christophe Dufresnes, Frank Glaw, Axel Hille, Jörn Köhler, Thore Koppetsch, Konstantin D Milto, Glenn M Shea, David Tarkhnishvili, Scott A Thomson, Miguel Vences, Wolfgang Böhme. *How not to describe a species: lessons from a tangle of anacondas (Boidae: Eunectes Wagler, 1830)* (<https://academic.oup.com/zoolinnean/article/201/4/zlae099/7735800?login=false>). „Zoological Journal of the Linnean Society”. 201 (4), s. 1-26, 2024. The Linnean Society of London. DOI: [10.1093/zoolinnean/zlae099](https://doi.org/10.1093/zoolinnean/zlae099) (<https://doi.org/10.1093/zoolinnean/zlae099>). ISSN 1096-3642 (<http://worldcat.org/issn/1096-3642>). (ang.).
7. César L. Barrio Amorós, Róger Manrique. *Observations on the Natural History of the green anaconda (Eunectes murinus, Linnaeus, 1758) from the Venezuelan Llanos; An Ecotouristic perspective* (https://www.researchgate.net/publication/321485428_Observations_on_the_Natural_History_of_the_green_anaconda_Eunectes_murinus_Linnaeus_1758_from_the_Venezuelan_Llanos_An_Ecotouristic_perspective). „Iguana”. 15 (2), s. 94, 2008. International Reptile Conservation Foundation (IRCF). (ang.).
8. Włodzimierz Juszczyk: *Mały słownik zoologiczny. Gady i płazy*. Warszawa: Wiedza Powszechna, 1986, s. 26.

9. Eric Roscoe, *Green Anacondas (Eunectes murinus) and (Eunectes akayima)* (<https://static1.squarespace.com/static/666f16c7538ff80c8403c5a5/t/6676298c938c416444aa704a/1719019916779/GreenAnaconda.pdf>), Wisconsin Herpetological Association, 2023, s. 1 (ang.).
10. Anat Feldman, Niv Sabath, R. Alexander Pyron, Itay Mayrose, Shai Meiri. *Body sizes and diversification rates of lizards, snakes, amphisbaenians and the tuatara* (https://www.tau.ac.il/~itaymay/papers/Feldman_et_al-Global_Ecology_and_Biogeography.pdf). „*Global Ecology and Biogeography*”. 25 (2), s. 4, 2015. John Wiley & Sons. DOI: [10.1111/geb.12398](https://doi.org/10.1111/geb.12398) ([https://doi.org/10.1111/geb.12398](http://worldcat.org/issn/1466-8238)). ISSN 1466-8238 (<http://worldcat.org/issn/1466-8238>). (ang.).
11. ⚡ Jason J. Head i inni, *Giant boid snake from the Palaeocene neotropics reveals hotter past equatorial temperatures*, „*Nature*”, 457 (7230), 2009, s. 715–717, DOI: [10.1038/nature07671](https://dx.doi.org/10.1038/nature07671) (<https://dx.doi.org/10.1038%2Fnature07671>) (ang.).
12. Alfonso-Rojas, A. F., Carrillo-Briceño, J. D., Sánchez, R., Sánchez-Villagra, M. R., & Head, J. J.. *An early origin of gigantism in anacondas (Serpentes: Eunectes) revealed by the fossil record* (<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02724634.2025.2572967?scroll=top&needAccess=true#abstract>). „*Journal of Vertebrate Paleontology*”, s. 1-14, 2025. Society of Vertebrate Paleontology. DOI: [10.1080/02724634.2025.2572967](https://doi.org/10.1080/02724634.2025.2572967) (<https://doi.org/10.1080/02724634.2025.2572967>). ISSN 0272-4634 (<http://worldcat.org/issn/0272-4634>). (ang.).
13. *Największy wąż świata* (<http://biurorekordow.pl/najwiekszy-waz-swiata/>) [online], Biuro Rekordów.
14. ⚡ Hiroki Shibata, Shuichi Sakata, Yuzo Hirano, Eiji Nitasaka, Ai Sakabe, *Facultative parthenogenesis validated by DNA analyses in the green anaconda (Eunectes murinus)*, „*PLOS One*”, 12 (12), 2017, e0189654, DOI: [10.1371/journal.pone.0189654](https://dx.doi.org/10.1371/journal.pone.0189654) (<https://dx.doi.org/10.1371%2Fjournal.pone.0189654>), PMID: [29236745](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29236745) ([http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29236745](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29236745)), PMCID: [PMC5728508](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5728508/) ([http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5728508/](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5728508/)) (ang.).
15. Rita de Cássia Lamonica, Henrique Abrahão-Charles, Mariana Fiúza de Castro Loguerio, Oscar Rocha-Barbosa. *Growth, Shedding and Food Intake in Captive Eunectes murinus (Linnaeus, 1758)* (<https://www.scielo.cl/pdf/ijmorphol/v25n1/art14.pdf>). „*International Journal of Morphology*”. 25 (1), s. 103, 2007. ISSN 0717-9502 (<http://worldcat.org/issn/0717-9502>). (ang.).

Linki zewnętrzne

- Smolka R., *Eunectes murinus – anakonda zielona* (<https://www.terrarium.com.pl/eunectes-murinus-anakonda-zielona/>) [online], www.terrarium.com.pl, 25 listopada 2025 [dostęp 2025-12-08].
 - Anakonda zielona (*Eunectes murinus* Linnaeus, 1758) – hodowla w niewoli (<http://www.terrarium.com.pl/zobacz/eunectes-murinus-anakonda-zielona-1922.html>)
-

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Anakonda_zielona&oldid=78272466”